

Sysselsättning i jordbruket

2003

JO 30 SM 0401

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

JORD- och SKOGSBRUK, FISKE.

A.2 Statistikområde

Jordbrukets struktur.

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

Ja.

A.4 Beställare

Myndighet/organisation: Jordbruksverket.

Kontaktperson: Hans Jönrup

Telefon: 036-15 59 33.

Telefax: 036-34 01 96.

e-post: hans.jonrup@sjv.se.

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Jordbruksverket.

Kontaktperson: Daniel Persson

Telefon: 036 -15 50 39.

Telefax: 036-34 01 96.

e-post: daniel.persson@sjv.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Det förelåg uppgiftsskyldighet enligt Jordbruksverkets föreskrifter SJVFS 2003:13.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen om officiell statistik (2001:99) och tillhörande förordning 2001:100.

A.8 Gallringsföreskrifter

-

A.9 EU-reglering

Denna statistik baseras på en undersökning som regleras genom Rådets

förordning (EEG) nr 571/88 om uppläggningsen av gemenskapsundersökningar.

A.10 Syfte och historik

Sedan lång tid tillbaka genomförs i Sverige varje år statistiska undersökningar för att redovisa jordbrukets struktur i juni månad. Vissa år består en del av denna redovisning i att statistiskt belysa sysselsättningen i jordbruket.

A.11 Statistikanvändning

Denna typ av statistik används av EU-kommissionen som underlag för bedömningar av effekten av den förda jordbrukspolitiken samt för analyser och utredningar. I Sverige används statistiken bl.a. av branschorganisationer, enskilda företag och Jordbruksverket som underlag för kalkyler, prognoser och utredningar.

A.12 Uppläggning och genomförande

Statistiken baseras på en postenkätundersökning i juni 2003 till ca 32 000 jordbruksföretag i landet. Postenkätundersökningen var en del i en större strukturundersökning som EUs medlemsländer skulle genomföra 2003.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Det finns inga planer på att ändra undersökningsinnehållet beträffande sysselsättningen inom jordbruket i de kommande undersökningarna 2005 och 2007.

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Denna statistik redovisar antal sysselsatta inom jordbruket 2003 efter olika indelningar. Statistiken baseras på en postenkätundersökning som genomfördes till följd av krav inom EU på att statistiska strukturundersökningar ska genomföras i medlemsländerna.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

De storheter som uppskattas är

- Antal sysselsatta i jordbruk under perioden juli 2002 - juni 2003.
- Antal årsverken (AWU) i jordbruk under perioden juli 2002 - juni 2003.
- Antal personer med verksamhet utanför jordbruket under perioden juli 2002 - juni 2003.
- Antal företag med annan inkomstbringande verksamhet som har ett direkt samband med jordbruk under perioden juni 2002 - juli 2003.

1.1.1 Objekt och population

Den population, som statistiken ska belysa, utgörs av samtliga jordbruksföretag i landet som i juni 2003

- brukade mer än 2,0 ha åkermark, eller
- innehade stora djurbesättningar – minst 50 kor eller 250 nötkreatur eller 50 suggor eller 250 svin eller 50 tackor eller 1 000 höns (inklusive kycklingar), eller
- innehade minst 2 500 kvadratmeter frilandsareal för trädgårdsproduktion, eller

- innehade minst 200 kvadratmeter växthusyta för trädgårdsproduktion.

Med jordbruksföretag avses en inom jordbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling bedriven verksamhet under en och samma driftsledning.

Med företagare avses den eller de personer som juridiskt och ekonomiskt svarar för verksamheten på jordbruksföretaget.

1.1.2 Variabler

De variabler som redovisas är:

- antal sysselsatta
- antal årsverken
- antal jordbruksföretag

1.1.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av *totaler* såsom antal sysselsatta, antal årsverken och antal jordbruksföretag

Skattningar av typen *kvot* förekommer i form av medelfel i antalsskattningar (uppskattad standardavvikelse dividerat med uppskattat värde)

1.1.4 Redovisningsgrupper

Antal *sysselsatta* och antal *årsverken (AWU)* inom svenskt jordbruk redovisas efter följande indelningar:

- region (län, produktionsområde, stödområde)
- storleksgrupp åkerareal
- sysselsättningsförhållanden
- kön
- ålder
- arbetstid

Antal jordbruksföretag med annan inkomstbringande verksamhet som har direkt anknytning till jordbruket redovisas efter verksamhet.

1.1.5 Referenstider

Sysselsättningsuppgifterna avser perioden juli 2002 - juni 2003.

1.2 Fullständighet

-

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I denna statistik förekommer täckningsfel, bortfallsfel, mätfel, bearbetningsfel och modellfel. Av dessa fel torde urvalsfel och till viss del även modell- och mätfel påverka tillförlitligheten i statistiken. Tillförlitligheten redovisas kvantitativt enbart genom precisionen (relativa medelfelet) i skattningarna, som främst avspeglar urvalsfel och effekten av andra slumpmässiga fel, däremot inte systematiska fel såsom bortfallsfel eller minnesfel.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Undersökningen baseras på ett sannolikhetsurval på ca 32 000 jordbruksföretag från lantbruksregistret avseende 2002 (LBR 2002). Populationen har stratifierats efter antal nötkreatur, antal svin, antal får, antal höns (inkl. kycklingar), summa åkermark och geografisk region enligt uppgifter i lantbruksregistret LBR 2002. Strata för företag med många djur av olika slag, samt företag med stor åkermark har totalundersökts. Urvalets fördelning på övriga strata har gjorts för att minimera variansen. Vid dragning används obundet slumpmässigt urval inom respektive strata (OSU). Skattningarna har gjorts med s.k. HT-skattning (Horwitz-Thompson).

2.2.2 Ramtäckning

Övertäckning förekommer inte medan undertäckning förekommer om uppdateringen av företag i föregående års lantbruksregister (LBR), som utgör urvalsram, inte har blivit komplett. Eventuell undertäckning bedöms vara liten.

2.2.3 Mätning

Via enkäten inhämtas uppgifter om antal sysselsatta inom svenskt jordbruk fördelat på brukare, makar/sambor, övriga familjemedlemmar, andra stadigvarande sysselsatta samt tillfälligt sysselsatta. Mätfel förekommer i den grad uppgifterna i enkätundersökningens svarsblanketter är felaktiga. En typ av mätfel utgörs av minnesfel. Risken finns att den som svarar på blanketten glömmer att redovisa alla anställda eller redovisar för många anställda eller lämnar felaktiga timuppgifter. En annan typ av mätfel utgörs av specifikationsfel. För uppgiftslämnaren kan det vara svårt att exakt dra gränsen mellan stadigvarande och tillfällig sysselsättning eller mellan sysselsättning i jordbruket och i närliggande verksamhet, t.ex. i skogsbruket.

2.2.4 Svartsbortfall

Svartsbortfallet i enkätundersökningen var ca 3 %. Andelen företag som inte svarade på någon fråga angående sysselsättning var ca 4,5 %. Utöver detta tillkommer bortfall som härrör från att respondenten inte svarat på alla frågor avseende sysselsättning.

2.2.5 Bearbetning

Fel från bearbetningsprocessen (scanning, granskning/rättning och skattningsberäkningar) bedöms vara små. Kontroller görs dels av inlästa värden genom verifiering, dels i efterhand av avvikelser från förväntade värden.

2.2.6 Modellantaganden

I de fall det förekommit svartsbortfall avseende sysselsättning, har inför den statistiska bearbetningen uppskattningar gjorts av de uppgifter som saknats. Dessa har baserats på uppgifter från liknande jordbruksföretag som lämnat uppgifter. Modellfel förekommer i den mån dessa uppskattningar har baserats på felaktiga antaganden.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Som mått på precisionen i skattningarna anges det relativa medelfelet i procent. Detta beräknas som kvoten av det uppskattade medelfelet i skattningen och den beräknade totalen. Medelfelet avspeglar främst urvalsfel och effekter av andra slumpmässiga fel, däremot inte systematiska fel såsom bortfallsfel eller mätfel. Med hjälp av medelfelet kan exempelvis konfidensintervall beräknas på följande

sätt. För en skattning av antalet sysselsatta på 167 950 och ett medelfel på 0,7 procent kan man med liten felrisk (5 procent) säga att intervallet $167\,950 \pm 2 * 0,7 \% * 167\,950$ (dvs. $167\,950 \pm 2\,350$) omfattar det verkliga antalet sysselsatta.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningar om antal sysselsatta kommer närmast att göras åren 2005 och 2007.

3.2 Framställningstid

14 månader.

3.3 Punktlighet

Resultatredovisningen har i detta fall blivit försenad med ca en månad.

4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Jämförbarheten av statistiken över tiden är god.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten torde vara god med motsvarande statistik för övriga EU-länder.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

—

5 Tillgänglighet och förstälighet

5.1 Spridningsformer

Statistiken presenteras i Statistiska meddelanden, JO 30 SM 0401, på Jordbruksverkets webbplats www.sjv.se under avdelningen Statistik och fakta samt på SCB:s webbplats www.scb.se. Vissa uppgifter publiceras även i Jordbruksstatistisk årsbok.

5.2 Presentation

Presentation sker i form av tabeller, diagram och textkommentarer..

5.3 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör dokumentation över undersökningen. Se även 5.5.

5.4 Tillgång till primärmaterial

SCB kan på beställning utföra specialbearbetningar av materialet.

5.5 Upplysningstjänster

Frågor om undersökningen besvaras av Daniel Persson på Jordbruksverket, telefon 036-15 50 39. Frågor kan även sändas till statistik@sjv.se.